

ឡឌីសេ — លេខបី

តើមានច្បាប់អ្វីខុស?

Jeff Pippenger

2023-08-30

«យើងគួរតែដឹងដោយខ្លួនឯងថា អ្វីខុសជាអ្វីដែលបង្កកើតឲ្យមានសាសនាគ្រិស្ត អ្វីជាសច្ចក្រឹតិក អ្វីជាជំនឿដែលយើងមានទទួល ហើយអ្វីខុសជាបុគ្គលច្បាប់នៃព្រះគម្ពីរ—ជាបុគ្គលច្បាប់ដែលមានបុរាណមកដល់យើងពីអំណាចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត»។

The 1888 Materials, 403.

អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ Future for America បានកំណត់ថា

ព្រះវិហារទាំងប្រាំពីរនៃកូនៗគម្ពីរវិវរណៈ

មិនគួរតែតំណាងឲ្យបុរាណវត្ថុសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្រាអែលសម័យទំនើប

ចាប់ពីសម័យពួកសាវកររហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃលោកិយប្បុរាណនេះទេ

ប៉ុន្តែវិហារទាំងប្រាំពីរនេះក៏តំណាងឲ្យអ៊ីស្រាអែលបុរាណ

ចាប់ពីសម័យលោកម៉ូសេរហូតដល់ការគប់ដុំថ្មសម្លាប់សុទ្ធជោនផងដែរ។

អ្នកគួរសត្វរយន្តចលនាអាដវនៃទិសមិនមានបង្កើនសច្ចក្រឹតិកនេះទេ

ប៉ុន្តែក៏ពួកគេបានយល់

និងមានប្រវត្តិបុរាណគោលការណ៍ទាំងឡាយដែលបង្កកើតសច្ចក្រឹតិកនេះឡើង។

ព្រះយេស៊ូវទ្រង់សម្ភាសន៍ទីបញ្ចប់តាំងពីដើមកំណើត

ហើយអ៊ីស្រាអែលបុរាណតំណាងឲ្យអ៊ីស្រាអែលសម័យទំនើប។ ដូច្នេះ

សច្ចក្រឹតិកណាមួយដែលជាផ្លូវកែម្នាក់ឯងក្នុងព្រះយាករណ៍របស់អ៊ីស្រាអែលសម័យទំនើប

ក៏មានស្ថាប័នកូនៗអ៊ីស្រាអែលបុរាណផងដែរ។

មុនសម័យបុរាណវត្ថុសាស្ត្រនៃចលនា Millerite

ទស្សនៈគ្រិស្តបរិស័ទបុរាណអំពីកុរុមជ័ន្តទាំងប្រាំពីរ គឺថា

ពួកវាតំណាងឲ្យកុរុមជ័ន្តពិតប្រាកដនៃអាស៊ីតូច កូនៗសម័យរបស់យ៉ូហាន។

ទស្សនៈបុរាណនេះក៏យល់ដឹងថា សច្ចក្រឹតិកមានដល់កុរុមជ័ន្តនីមួយៗ ក៏អាចយល់ថាតំណាង

ឲ្យសច្ចក្រឹតិកមានជាក់លាក់ដល់កុរុមជ័ន្តផ្សេងៗទៀតទាំងបុរាណវត្ថុសាស្ត្រគ្រិស្តបរិស័ទផងដែរ

ហើយសច្ចក្រឹតិកមាន និងការព្យាបាលដល់នេះ ក៏សម្រាប់គ្រិស្តបរិស័ទមុនគ្រប់គ្នាផងដែរ។

ពួកគេក៏បានយល់ផងដែរថា កុរុមជ័ន្តទាំងប្រាំពីរ

តំណាងឲ្យរយៈពេលប្រាំពីរនៃបុរាណវត្ថុសាស្ត្រកុរុមជ័ន្ត

ចាប់តាំងពីសម័យសាវកររហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃពិភពលោក។

ទស្សនៈទាំងនេះមានមុនបុរាណវត្ថុសាស្ត្រនៃចលនា Millerite។

ការទទួលស្គាល់ទាំងបួននៃកុរុមជ័ន្តទាំងប្រាំពីរ ដែលបង្កកើតជាទស្សនៈបុរាណ

ហើយមានមុន William Miller នោះ គឺមានផ្ទុក

និងនូវតម្លៃអំពីការបកស្រាយព្រះគម្ពីររបស់ "historicalist"។

នោះហើយជាវិធីសាស្ត្រនៃទេវតាបស់ព្រះ បានដឹកនាំ William Miller ឲ្យទទួលយក។

«សាសនាចក្រទាំងប្រាំពីរនៃអាស៊ី គឺជាបុរាណវត្ថុសាស្ត្ររបស់ព្រះគ្រិស្ត

កូនៗទាំងប្រាំពីររបស់នាង គ្រប់ការរំលង និងការបត់បែនទាំងអស់របស់នាង

គ្រប់ភាពរុងរឿង និងភាពទុក្ខខំលំហក់ទាំងអស់របស់នាង

ចាប់តាំងពីសម័យពួកសាវកចុះមក រហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃលោកីយ៍។ ត្រូវទាំងបុរាណ
គឺជាបុរាណគុតិកនៃបុរាណគុតិការបស់អំណាច និងសុភមង្គលទាំងឡាយនៃនៃដី
មកលើសាសនាចក្រ និងការការពាររបស់ព្រះចំពោះបុរាណជនរបស់ទ្រង់
ក្នុងអំឡុងពេលនៃនោះ។ ត្រូវទាំងបុរាណ គឺជាបុរាណគុតិកនៃការវិនិច្ឆ័យដ៏ពិសេស
និងផ្ទុះផ្ទុះទាំងបុរាណ ដដែលនៃបញ្ចូលនៃមកលើនៃដី ឬនគររូប។
ហើយបានទាំងបុរាណ គឺជាគំរូនោះកាចចុងក្រោយទាំងបុរាណ
ដដែលនៃបញ្ចូលនៃមកលើមហាប៉ា។ ឈាបញ្ចូលជាមួយនឹងទាំងនេះ
មានពីរគុតិការណ៍ជាច្រើនទៀត ត្រូវបានតុហ្វបញ្ចូលដូចជាទន្ទេសសោខាហ្វូចូល
និងបំពេញទន្ទេសដ៏មហិមាននៃនាយ
រហូតដល់ទាំងមូលនេះបញ្ចប់នូវយើងទៅក្នុងមហាសមុទ្រនៃនៃនុតកាល»។

«នេះ សម្រាប់ខ្ញុំ គឺជាគម្រោងនៃព្រះបន្ទូលទំនាយរបស់យ៉ូហានក្នុងសៀវភៅវិវរណៈ។
ហើយមនុស្សដដែលបុរាណច្បាស់យល់សៀវភៅនេះ
ត្រូវតែមានចំណេះដឹងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅអំពីផ្នែកផ្សេងៗនៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ។
រូបប្រៀប និងអរូប្យដែលមានបុរាណក្នុងព្រះបន្ទូលទំនាយនេះ
មិនត្រូវបានពន្យល់ទាំងអស់នៅក្នុងសៀវភៅដូចគ្នានោះទេ
ប៉ុន្តែត្រូវស្រង់រកនៅក្នុងពួកហោរាដទៃទៀត
ហើយត្រូវបានពន្យល់នៅក្នុងអត្ថបទផ្សេងៗនៃព្រះគម្ពីរ។ ដូចនេះ
វាច្បាស់ណាស់ថា ព្រះមានគំរូនៃព្រះហឫទ័យឲ្យមានការសិក្សាព្រះបន្ទូលទាំងមូល
សូម្បីតែដើម្បីបន្តលានចំណេះដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីផ្នែកណាមួយក៏ដោយ»។ William
Miller, Miller's Lectures, volume 2, lecture 12, 178.

បងស៊ីរី វ៉ាយត៍ យល់ស្របនឹង និងគាំទ្រទស្សនៈ «បុរាណគុតិកសាស្ត្រនិយម»
ដដែលមីលូលីវកាន់ខ្ជាប់
ប៉ុន្តែតែងតែមានបន្ថែមការយល់ឃើញកាន់តែជ្រាលជ្រៅអំពីព្រះគម្ពីរវិវរណៈ
លើសពីអ្វីដែលមីលូលីវបានឃើញ
ដូចមីលូលីវមិនបានស្គាល់ទីបរិសុទ្ធដូចដដែលពិតប្រាកដនោះឡើយ។
គាត់បានយល់ថាទីបរិសុទ្ធគឺជាផ្ទៃនៃដី។ បងស៊ីរី វ៉ាយត៍ បានទទួលស្គាល់ថា នៅពេលព្រះយេស៊ូវ
បានបង្ហាញការព្យាករណ៍ទាំងឡាយដល់ត្រូវបានគំរាមនៃក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ នោះព្រះ
គ្រីស្ទកំពុងផ្ទុះផ្ទុះនោះដោយគ្រប់ដណ្តប់ជាមួយនឹងកិច្ចការរបស់ទ្រង់ជាមហាបូជាបារាយន៍
សុធានស្តី។

នៅពេលយ៉ូហានបង្ហាញនូវហើយឃើញព្រះគ្រីស្ទ
ទ្រង់កំពុងយាងនៃកណ្តាលផ្ទៃដីចុងក្រោយទាំងឡាយ
ដោយសុល្យោកពាក់សម្បូរក្របំពាក់សង្គម
ហើយផ្ទៃដីចុងក្រោយទាំងនោះស្ថិតនៅក្នុងទីបរិសុទ្ធ
ដូចនេះហើយក្នុងបុរាណគុតិកសាស្ត្ររបស់ទ្រង់
ប៉ុន្តែមុនពេលទ្រង់បានយាងចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុតនៅឆ្នាំ 1844។ Miller
មិនអាចយល់អំពីសារៈសំខាន់នៃសេចក្តីពិតនេះបានឡើយ។ Tyndale, Luther ឬ John Wycliffe
ក៏ដូចជាពួកអ្នកកែប្រែមុនដំបូងៗណាម្នាក់ ក៏មិនអាចយល់បានដែរ។
សេចក្តីពិតមានការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់ ភូមិកាន់តែច្បាស់ឡើង
ហើយកាន់តែច្បាស់ឡើងទៀត រហូតដល់ចុងដៃគ្រប់លក្ខណ៍។

«គោលការណ៍ដ៏អស្ចារ្យ ដដែល Robinson និង Roger Williams
បានគាំទ្រយ៉ាងច្បាស់លាស់នោះ គឺថា សេចក្តីពិតមានការរីកចម្រើនទៅមុខ ហើយថា

គ្រីស្ទបរិស័ទគួរតែស្មើគ្នានៅក្នុងការគ្រឿងមឌូនរួចជានិច្ច
ដើម្បីបិទទ្វារយកពន្ធលើទាំងអស់ ដល់អាចភ័យចំពោះព្រះបន្ទូលដ៏បរិសុទ្ធជរបស់ព្រះ
មានហត្ថលេខាពីទស្សនៈរបស់កូនចៅជំនាន់ក្រោយរបស់ពួកគេ។ ក្រុមជំនុំប្បវត្តស្តេចដ៏
ល្អឆ្នើម—ហើយក៏ដូចជាក្រុមជំនុំនៃអឺរ៉ុបផងដែរ—ដែលមានទទួលព្រះគុណយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់
ក្នុងការទទួលពរជ័យនៃការកែប្រែសាសនា
មានបរាជ័យក្នុងការបន្តគំនិតច្រើនទៅមុខតាមផ្លូវនៃការកែប្រែ។
ទោះបីជាមានបុរសស្នេហាគ្រប់គ្នាដែលបានបង្កើន ក៏តែឡើងពីពេលមួយទៅពេលមួយ
ដើម្បីប្រកាសសេចក្តីពិតថ្មី
និងបង្ហាញកំហុសដែលមានក្នុងសាសនាជាយូរមកហើយក៏ដោយ ក៏មនុស្សភាគច្រើន
ដូចជាពួកយូដានៅសម័យព្រះគ្រីស្ទ ឬពួកកាតូលិកនៅសម័យលូតេរ Luther
មានពេញចិត្តនឹងជំនឿដូចដែលបុព្វបុរសរបស់ខ្លួនមានជំនឿ
និងរស់នៅដូចដែលពួកគេមានរស់នៅ។ ដូច្នេះ
សាសនាបានផ្តល់ចុះទៅជាពិធីនីមួយៗជាមុនមុនគេទៀត; ហើយកំហុសនានា
និងអបិយជនឱ្យ ដល់នឹងគួរមានបោះបង់ចោល
បុរសនិបបិក្រុមជំនុំមានបន្តគំនិតនៅក្នុងពន្លឺនៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ នោះ
គួរមានក្នុងសាសនា និងលើកតម្កកឡើង។ ដូច្នេះ
វិញ្ញាណដ៏ល្អគួរមានបំផុសដោយការកែប្រែសាសនា មានលក្ខណៈបន្តគំនិតមុន
រហូតដល់ស្ទើរតែមិនមានការសម្រាប់ការកែប្រែនៅក្នុងក្រុមជំនុំប្បវត្តស្តេចដ៏
ធំដូចគ្នានឹងនៅក្នុងក្រុមជំនុំម៉ាងនៅសម័យលូតេរ Luther ដែរ។
មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងសេចក្តីស្រឡាញ់លោកិយ
និងភាពស្មោះត្រង់ខាងវិញ្ញាណ
ការគោរពយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ដល់គ្នាចំពោះទស្សនៈរបស់មនុស្ស
និងការជំនួសទ្វីស្តីរបស់មនុស្ស ជំនួសសេចក្តីបង្កើននៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ»។ The
Great Controversy, 297.

បើមិនទទួលស្គាល់ថា
សេចក្តីពិតមានវិកលចរន្តជាបន្តបន្ទាប់ពេញមួយបុរេគ្រឹស្តសតវត្សទេ
នោះសារៈសំខាន់នៃពន្លឺថ្មីណាមួយក្នុងជំនាន់ចុងក្រោយនេះ
អាចនឹងមិនអាចគួរមានទទួលស្គាល់បានឡើយ។
នៅពេលមនុស្សម្នាក់ឈប់យល់អំពីលក្ខណៈវិកលចរន្តជាបន្តបន្ទាប់នៃ
«សេចក្តីពិត» នោះពួកគេនឹងចាប់ផ្តើមពិភាក្សាអំពីដំណើរដោយស្វ័យប្រវត្តិលើបុរេពិភពលោក
ទម្លាប់ និងការណែនាំរបស់មនុស្សដែលមានផ្តល់ចុះក្នុងអំពើហាប។

វិធីសាស្ត្រដ៏ល្អ Miller មានបុរេ
គឺជាសញ្ញាសម្គាល់មួយដែលកាត់ខុសបែន្ទាក់ទំនាយទាំងមូល
ដែលបង្ហាញនូវសក្តិភាពអំពីការអភិវឌ្ឍន៍សេចក្តីពិតព្រះគម្ភីរ
ដែលបានចាប់ផ្តើមជាមួយពួកសាវ័ក។ ទោះជាយ៉ាងណា
នៅក្នុងសញ្ញាសម្គាល់ដ៏ល្អណាមួយដោយ Miller នោះ យើងឃើញការចាប់ផ្តើមមួយ
ដែលទាមទារឱ្យមានគូសរូបនៅចុងបញ្ចប់។
មនុស្សភាគច្រើនមិនដែលយល់អំពីសេចក្តីពិតទាំងនេះឡើយ
ប៉ុន្តែសោតាំងមិនដូចនោះទេ។

សោតាំងមានបុរេនឹងសេចក្តីពិត និងការអភិវឌ្ឍរបស់វា
តាំងពីការបោះបង់វានៅស្ថានសួគ៌មក។

នៅពេលវាបានឈានដល់ចំណុចមួយក្នុងបុរេវត្តិសាស្ត្រ
ដដែលពួកអ្នកកែទម្រង់បានចាប់ផ្តើមយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីរបៀបសិក្សាព្រះគម្ពីរ
សាតាំងក៏បានផ្ទុះឡើងវិញដូចដែលវាតែងតែធ្វើ គឺវាបាននាំយករបស់កុលដៃកុលាយចូលមក។
ភស្តុតាងខាងបុរេវត្តិសាស្ត្រអំពីកិច្ចការកុលដៃបន្តលំដាប់ចេញពីតំបន់ បង្កហេតុ
ពួកយស៊ីយអ៊ីតដូចជា Ribera និង Louis de Alcazar
បានផ្តល់ភស្តុតាងសម្រាប់កុលដៃកុលាយរបស់ពួកគេជាពិសេសប្រឆាំងនឹងគម្ពីរវិវរណៈ។
វិធីសាស្ត្រនៃបុរេវត្តិសាស្ត្រ ហើយត្រូវបានហៅថា "preterism"
បានចាប់ផ្តើមនៅសតវត្សទីពីរ និងទីបី
ដោយមានតំណាងសំខាន់ពីរនាក់នៃវិធីសាស្ត្រមិនពិតនោះ។ ម្នាក់គឺ Eusebius of Caesarea
(260–339) និងម្នាក់ទៀតគឺ Victorinus of Pettau (died circa 304)។
គួរអង្កេតបុរេវត្តិសាស្ត្រដើមទាំងពីរនេះបានលើកស្ទួយវិធីសាស្ត្រនៃលើកឡើងថា
គម្ពីរវិវរណៈបានសម្រេចឡើងក្នុងអំឡុងពេលចក្រភពរ៉ូម
ដោយគួរអង្កេតបុរេវត្តិសាស្ត្រដូចជាអធិរាជ Nero ដ៏ល្បីល្បាញនោះ។

នៅសតវត្សទីដប់បួន លោក John Darby (1800–1882) មកពីចក្រភពអង់គ្លេស
បាននាំចូលវិធីសាស្ត្រសាតាំងមួយទៀត
ដល់ក្បួនបញ្ញត្តិបញ្ញត្តិក្នុងកំណត់សម្គាល់ខាងក្រោមទំព័រនៃព្រះគម្ពីរនេះឡើយ។
ដដែលហៅថា Scofield Reference Bible ដដែលយើងបានកំណត់អត្ថបទព្រឹត្តិបត្រមកហើយ។
"Dispensationalism" គឺជាក្របខណ្ឌនៃវិទ្យាមួយ ដដែលបង្រៀនបុរេវត្តិសាស្ត្រ
និងអនុវត្តកម្មរបស់ព្រះជាមួយមនុស្សជាតិជាកាលសម័យដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ឬ
"dispensations" ដដែលក្នុងនោះ ព្រះទ្រង់គ្រប់គ្រងជីវិតរបស់មនុស្សតាមរបៀបខុសៗគ្នា។
ខ្ញុំកត់សម្គាល់រឿងនេះនេះដល់ចំណុចនេះ ពីព្រោះនេះគឺជាភូតកុហកមួយក្នុងចំណោមភូត
កុហកទាំងឡាយដដែលត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងចលនា Future for America
ដោយសំឡេងទាំងឡាយមកពីតំបន់ដដែល ដដែល Darby
បានផ្តល់ព័ត៌មានយុគសម័យនៃសាតាំងរបស់គាត់។ គំនិតរបស់ Darby ដដែលបានរាយការណ៍ Future
for America ត្រូវបានអមដោយទស្សនវិជ្ជាជន្មនៃលោកហៅថា "woke" សម័យទំនើប
ដដែលលើកស្ទួយភាពអនាធិបតេយ្យដូចគ្នានឹងអ្វីដែលបដិវត្តន៍ហាវ៉ាងកំណើន
និងភាពអសីលធម៌កាមគុណដូចគ្នានឹងអ្វីដែលក្រុងសូដុម និងកូម៉ូរ៉ាតំណាង។

សព្វថ្ងៃនេះ បណ្ឌិតទេវវិទ្យានៃអាដុរនេទីសម័យទំនើប
ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនៃការព្រះពរសេចក្តីពិតនៃព្រះគម្ពីរ
ដោយផ្អែកលើប្រព័ន្ធទូរគោគនៃការបកស្រាយព្រះគម្ពីរ
ដដែលពួកគេប្រើដើម្បីបំផ្លាញ និងបដិសេធទាំងព្រះគម្ពីរ និងព្រះវិញ្ញាណនៃទំនាយ។
ពួកគេកំណត់មនុស្សស្តីជាបុរាណមួយ គឺជាអ្នកជំនាញខាងភាសានៃព្រះគម្ពីរ
ឬជាអ្នកជំនាញខាងបុរេវត្តិសាស្ត្រព្រះគម្ពីរ។ ដូច្នេះ
បណ្ឌិតទេវវិទ្យានៃអាដុរនេទីសម័យថ្មី គ្រប់គ្រងគំនិតរបស់អាដុរនេទីសលើឱស
ដោយមធ្យោបាយមួយក្នុងចំណោមព្រះគម្ពីរ គឺដោយការបកស្រាយព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ
ដោយផ្អែកលើការយល់ដឹងអំពីបុរេវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្សដដែលបានផ្តល់កិច្ច
ឬការយល់ដឹងអំពីភាសារបស់មនុស្សដដែលបានផ្តល់កិច្ច។
ការបង្ហាញខ្លួនសម័យទំនើបទាំងនេះនៃកំហុស
ដដែលតែងតែត្រូវបានប្រើដើម្បីរាយការណ៍សាស្ត្រដដែលអ្នកកំពុងអានឥឡូវនេះ
នឹងត្រូវបានពិចារណាបន្តថ្ងៃទៀតនៃក្នុងអត្ថបទទាំងនេះ
នៅពេលយើងពិចារណាអំពីនិមិត្តសញ្ញានៃបដិវត្តន៍ហាវ៉ាង។ សាតាំងនោះរស់

ហើយវាដឹងថា ពលរដ្ឋលោកស្រីហើយ។
ចាប់ចុងក្បាលនៃច្បាប់ទាំងឡាយរបស់មីលលើ គឺលេខដប់បួន
បញ្ចប់ដោយកថាខណ្ឌដូចតទៅ។

«ទេវធម៌យោងលើមានបង្កើននៃក្នុងសាលារបស់យើង
តែងតែមានមូលដ្ឋានលើលទ្ធផលនៃនិកាយណាមួយ។ ការយកចិត្តទុកដាក់លើទេវធម៌
ហើយបោះត្រាវាដោយរបៀបនេះ បុរាណជាអាចផ្តល់បាន ប៉ុន្តែនៃទីបំផុត
វានឹងបញ្ចប់ដោយអំនួតនិកាយជានិច្ច។ ចិត្តទុកដាក់លើមានសីលធម៌
មិនដល់ពេញចិត្តនឹងទស្សនៈរបស់អ្នកដទៃឡើយ។
បុរសនិបប្រឹក្សាជាគ្រូបង្រៀនយុវជនខាងទេវធម៌ ខ្ញុំនឹងសិក្សាជាមុនអំពីសមត្ថភាព
និងចិត្តគំនិតរបស់ពួកគេ។ បុរសនិបប្រឹក្សាទាំងនេះលុះ
ខ្ញុំនឹងឲ្យពួកគេសិក្សាព្រះគម្ពីរដោយខ្លួនឯង
ហើយបញ្ជូនពួកគេចេញទៅដោយសេរី ដើម្បីបំផ្លាញអដល់ពិភពលោក។ ប៉ុន្តែ
បុរសនិបប្រឹក្សាគេមានចិត្តគំនិតទេ
ខ្ញុំនឹងបោះត្រាពួកគេដោយចិត្តគំនិតរបស់អ្នកដទៃ សរសេរពាក្យថា
អ្នកលំអៀងនិកាយ លើចុងសរសេរពួកគេ ហើយបញ្ជូនពួកគេចេញទៅជាទាសករ!»

William Miller, Miller's Works, volume 1, 24.

នៃក្នុងសម័យកាលកុលាម្យបន្ទាប់ពីយ៉ូហាន អ្នកទទួលវិវរណៈ បានរស់នៅ
និងនៃក្នុងផ្ទះនៃកំណែទម្រង់
សាតាំងបានបុរាណវិទ្យាសកម្មក្នុងការបង្កើតវិធីសាស្ត្រពុទ្ធសាសនាក្នុងកុលាម្យ
ដើម្បីបង្កើតការភាន់ច្បាញ និងបំផ្លាញការវិភាគព្រះគម្ពីរដ៏ពិតប្រាកដ។
អ្វីដែលពេលខ្លះគួរឱ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍នៃក្នុងហេតុការណ៍បុរាណវិទ្យាសាស្ត្រទាំងនេះ គឺថា
វិធីសាស្ត្រសាតាំងទាំងអស់នោះ បានផ្ទុះទៅដោយផ្ទាល់ទៅលើគុណសម្បត្តិរក្សាទុក
សង្កេតទៅលើសៀវភៅវិវរណៈនោះឡើយ។
នោះហើយជាបុរាណបទរបស់អ្នកលើកស្ទួយការភាន់ច្បាញសាតាំងទាំងនោះមុនគេ។
សៀវភៅវិវរណៈតែងតែផ្តោតលើរបស់សាតាំងជានិច្ច។ សាតាំងដឹងថា
សៀវភៅវិវរណៈនេះហើយដែលវាគួរតែផ្ទេរវិស័យគ្រប់គ្រងបុរាណវិទ្យា។
នៃពេលយើងទទួលស្គាល់សច្ចៈកុំពិតនេះ
នោះយើងអាចទទួលស្គាល់ការពិតមួយទៀតដែលមើលមិនឃើញ
ដែលគួរឱ្យមានបំណងដោយសច្ចៈកុំពិតសំខាន់មួយទៀត។

វិធីសាស្ត្រមិនពិតរបស់ពួកយើងស្តីពី គួរឱ្យមានបង្កើតឡើង
ដើម្បីបង្កើតការយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា សម្បត្តិច្បាប់នៃសាសនាចក្ររួម
គឺជាមហេសីព្រះគ្រីស្ទ តាមទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ។
អ្នកកំណត់ទម្រង់ប្លុកស្តេចគំរូបទាំងអស់ បានមកដល់ការទទួលស្គាល់
និងកំណត់អត្តសញ្ញាណសច្ចៈកុំពិតនេះ។ ដូច្នេះ
នៃពេលដែលបុរាណវិទ្យាគ្រីស្ទរបស់បុរសដូចជា Ribera និង Louis de Alcazar
គួរឱ្យមានលើកបង្ហាញជាសាធារណៈកាលពីអតីតកាល តាមរយៈពាក្យសម្តី
និងការបោះពុម្ពផ្សាយ នោះបុរាណវិទ្យាគ្រីស្ទរបស់បុរសដូចជា Ribera និង Louis de Alcazar
គួរឱ្យមានបុរស ដើម្បីបង្ហាញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងសាតាំង
ក្នុងការរារាំងការយល់ដឹងគ្រីស្ទអំពី «មនុស្សសង្ឃឹមពិបាក»។ សក្ខីកម្មដែលបានសរសេរ
ឬបានចូលដៃឡើង ដែលលាតត្រដាងគោលបំណងនៃការរារាំងវិធីសាស្ត្រសាតាំងទាំងនេះ
គឺគ្រីស្ទតាមកម្រិតដែលវាបានទៅដល់ ប៉ុន្តែ

សាតាំងកំពុងពុយយាមលាក់ហាំងអ្វីមួយលើសពីភស្តុតាងក្នុងព្រះគម្ពីរប៉ូណូណោះ
ដល់កំណត់អត្តសញ្ញាណមហេសីរាំងព្រះគ្រីស្ទថា ជាសម្មតចេហ្នានប្លែក។

មានសច្ចក្រឹតិកខ្លះៗនៅក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ ដល់ត្រូវបានគេបង្កើតដោយភាពច្របូក
ច្របល់ដល់កំណត់ចេញពីបុរេនិក្ខណៈក្នុងក្រលាបទាំងនេះនៃការបកស្រាយព្រះគម្ពីរ
ដល់សូចិត្តនៃក្រុមបុរេនិក្ខណៈបទអំពីមនុស្សដែលខ្មោចស្លាប់គាត់គឺបុរាណបុរាណ បុរាណបុរាណ
សច្ចក្រឹតិកមួយក្នុងចំណោមសច្ចក្រឹតិកទាំងនោះ
គឺដោយពិតប្រាកដជាសច្ចក្រឹតិកដល់ត្រូវបានកំណត់ឡើង នៅពេលដែលព្រះវិហារទាំងបុរាណ
ពីរត្រូវបានយល់ឃើញក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ពេញលេញបំផុតរបស់វា។
មានសច្ចក្រឹតិកនានាសូចិត្តនៃក្នុងព្រះវិហារទាំងបុរាណ
ដល់និយាយដោយផ្ទាល់ទៅកាន់បុរាណភូមិសាស្ត្រដែលបានចាប់ផ្តើមនៅចុងទី១១
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០១ ហើយបញ្ចប់នៅក្នុងវិបត្តិច្បាប់ចុងអាទិត្យ។
សាតាំងបានខិតខំកុសលធនលើនេះត្រូវបានកប់ហាំងទុក
ហើយវាបានបង្កើតវិធីសាស្ត្រសាតាំងទាំងនោះ
ដើម្បីបង្កើតបុរាណភូមិសាស្ត្រសែច្ចក្រឹតិកមួយចំនួនដល់សូចិត្តនៃក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ មិនមែន
នៃគ្រឹះការកំណត់អត្តសញ្ញាណសម្មតចេហ្នានប្លែកនៃគ្រឹះរួមជាជាងទីគ្រីស្ទប៉ូណូណោះទេ។
។

មុនពេល «បុរសនៃអំពើហាម» ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ 538 បុរសដូចជា Eusebius និង
Victorinus បានវាយបុរាណលើសៀវភៅវិវរណៈ
ក្នុងការប៉ុនប៉ងបំបាំងការកើនឡើងនៃអំណាចសម្មតចេហ្នាន។
បន្ទាប់មកក្នុងបុរាណភូមិសាស្ត្រ ព្រះគ្រីស្ទបានបំពេញព្រះសន្យារបស់ទ្រង់ចំពោះ Thyatira
ហើយបាននាំឲ្យកើតមានផ្ទុយពីក្រុមនៃការកែប្រែ (Wycliffe) ហើយបន្ទាប់ពីនោះ
សាតាំងបាននាំឲ្យកើតមានបុគ្គលបុរាណភូមិសាស្ត្រពីររូបដែលចេញលោ
ដើម្បីបំបែកតម្រូវ និងបន្តការងារសាតាំងរបស់វា។
សង្គ្រាមដ៏យូរអង្វែងអំពីការអភិវឌ្ឍន៍សែច្ចក្រឹតិក ដល់ឈានដល់ចំណុចកំពូលរបស់វា
នៅពេលអាចកំហាំងនៃសៀវភៅវិវរណៈត្រូវបានបើកតុរា (មុនពេលការបិទពេលសាកលបង)
រួមបញ្ចូលទាំងពន្លឺពីក្រុមជំនុំទាំងបុរាណ ដល់ Miller មិនដែលបានទទួលស្គាល់ឡើយ
ហើយក៏ដូចគ្នានេះដែរ Sister White ក៏មិនបានទទួលស្គាល់ដែរ
ប៉ុន្តែអាចបង្ហាញបានយ៉ាងងាយថា ទាំង Miller និងព្រះវិញ្ញាណនៃទំនាយ
គាំទ្រពន្លឺថ្មីនេះ ដុំបំបែកពន្លឺថ្មីមិនដែលផ្ទុយនឹងពន្លឺចាស់ឡើយ។

«វាជាការពិតថា យើងមានសច្ចក្រឹតិក ហើយយើងត្រូវតែកាន់ខ្ជាប់យ៉ាងមាំមួនចំពោះ
៖ជំហរទាំងឡាយដល់មិនអាចរងគ្រោះរងគ្រោះបាន; ប៉ុន្តែ
យើងមិនត្រូវមើលដោយការសង្ស័យចំពោះពន្លឺថ្មីណាមួយដែលព្រះអាចផ្សព្វផ្សាយ
ហើយនិយាយថា តាមពិតទៅ យើងមិនអាចមើលឃើញថា យើងត្រូវការពន្លឺណាមួយ
លើសពីសច្ចក្រឹតិកចាស់ដល់យើងបានទទួលរហូតមកដល់ពេលនេះ
ហើយដល់យើងបានកាន់ខ្ជាប់នៅក្នុងវានោះទេ។
ខណៈដែលយើងកាន់ខ្ជាប់នឹងជំហរនេះ សក្ខីភាពរបស់ព្រះសាក្សីដ៏ពិត
បន្ទាន់សករណីរបស់យើងដោយពាក្យថា «ហើយឯងមិនដឹងថា ឯងរទេនា
នឹងគួរឲ្យអាណិត ហើយក្រីក្រ និងខ្សោច និងអាក្រក់ទេ»។
អស់អ្នកដែលមានអារម្មណ៍ថាខ្លួនសម្បូរ
ហើយបានកើនឡើងដោយទុរយសម្បត្តិ និងមិនត្រូវការអ្វីសោះ គឺសូចិត្តនៃក្នុង
សង្គមភាពនៃភាពខ្សោចចំពោះសង្គមភាពពិតរបស់ខ្លួននៅចំពោះព្រះ

ហើយពួកគេមិនដឹងអំពីការនោះឡើយ»។ Review and Herald, August 7, 1894.

សេចក្តីសាកល្បងសំខាន់បំផុតសម្រាប់ពន្លឺថ្មី គឺថា
តើវាផ្ទុយនឹងសេចក្តីពិតដែលមានបង្កើតឡើងដូចហើយឬទេ
ហើយតើវាគាំទ្រសេចក្តីពិតមូលដ្ឋានទាំងឡាយឬទេ។

«នោះពេលដែលព្រះចៅស៊េតានបស់ព្រះធុរើបន្ទាល់អំពីអ្វីដែលជាសេចក្តីពិត
នោះសេចក្តីពិតនោះត្រូវឈរជាសេចក្តីពិតជារៀងរហូត។
មិនត្រូវទទួលយកការសន្មតដូចមានក្រោយមកណាមួយ
ដែលផ្ទុយនឹងពន្លឺដែលព្រះមានប្រទានឲ្យឡើយ។
មនុស្សនឹងក្រោកឡើងដោយមានការបកស្រាយព្រះគម្ពីរ
ដែលចំពោះពួកគេជាសេចក្តីពិត ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាសេចក្តីពិតឡើយ។
សេចក្តីពិតសម្រាប់សម័យនេះ
ព្រះមានប្រទានឲ្យយើងជាមូលដ្ឋានសម្រាប់សេចក្តីជំនឿរបស់យើង។
ព្រះអង្គគ្រាន់តែផ្តល់ឱ្យយើងអំពីអ្វីដែលជាសេចក្តីពិត។
នឹងមានមន្ទាក់ក្រោកឡើង ហើយមន្ទាក់ទៀតផងដែរ ដោយមានពន្លឺថ្មី ដែលផ្ទុយ
នឹងពន្លឺដែលព្រះមានប្រទានក្រោមការបង្ហាញអំណាចរបស់ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធជរបស់
ទ្រង់»។ Selected Messages, book 1, 162.

សាតាំងមានយកគម្ពីរវិវរណៈជាគោលដៅនៃការវាយប្រហាររបស់វា
តាំងពីពេលដែលយ៉ូហានបានកត់ត្រាសារទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងនោះ។
ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា៖

ប៉ុន្តែ ភ្នែករបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរហើយ ពីព្រោះវាឃើញ;
ហើយគួរចៀករបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរដែរ ពីព្រោះវាឮ។ ដុបិត
ខ្ញុំប្រាប់អ្នករាល់គ្នាជាពិតថា ពុំយោគាធិបតីនិងមនុស្សសុចរិតជាច្រើន
បានប្រាថ្នាចង់ឃើញសេចក្តីទាំងនោះដែលអ្នករាល់គ្នាកំពុងឃើញ
ប៉ុន្តែមិនបានឃើញទេ; ហើយចង់ឮសេចក្តីទាំងនោះដែលអ្នករាល់គ្នាកំពុងឮ
ប៉ុន្តែមិនបានឮទេ។ ម៉ាថាយ 13:16, 17

ព្រះពរដែលគ្រប់គ្នាបង់ការមើលឃើញ និងការស្តាប់
គឺជាព្រះពរនៃការយល់ដឹងអំពីសារវិវរណៈរបស់ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ។
កាលណាយ៉ូហានគំរាមឲ្យអ្នកទាំងឡាយនៅក្នុង «ថ្មបង្កក្រោយ» ដែលមើលឃើញ
និងស្តាប់សារនោះ គាត់ក៏បានក្រាបចុះថ្វាយបង្គំទំនេរតាមព្រឹត្តិបត្រ
ប៉ុន្តែទេវតានោះបានជម្រាបយ៉ូហានភ្លាមៗមិនឲ្យធុរើដូចនោះឡើយ។

ហើយខ្ញុំ យ៉ូហាន បានឃើញរបស់ទាំងនេះ ហើយបានឮវា។ ហើយកាលដែលខ្ញុំបានឮ
និងបានឃើញរួច ខ្ញុំក៏ដួលចុះ ដើម្បីថ្វាយបង្គំនាំមុខដើមរបស់ទេវតា
ដែលបានបង្ហាញរបស់ទាំងនេះមកខ្ញុំ។ នោះគាត់មានពាក្យមកខ្ញុំថា ចូរប្រយ័ត្ន
កុំធុរើដូចនោះឡើយ ដុបិតខ្ញុំជាអ្នកបម្រើជាមួយអ្នក
ហើយជាមួយបងប្អូនរបស់អ្នក គឺពួកហោរា
និងពួកអ្នកដែលកាន់តាមព្រះបន្ទូលនៃសៀវភៅនេះ ចូរថ្វាយបង្គំព្រះវិវរណៈ
២២:៨, ៩

ការរៀន និងយ៉ូហាន ទាំងពីរជាសក្ខីដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង
ហើយគួរតែថ្វាយបង្គំតម្កល់ព្រះអ្នកបង្កើតប៉ុណ្ណោះ។ ហោរាជាច្រើន

និងមនុស្សសុចរិតជាច្រើន រួមទាំងទេវតាផង មានបុរាណចង្វាក់ «យើង» និង «ព្រះ»
សារនៃម្យ៉ាងក្នុងអំណាចអធិបតី
នៃពេលវេលាដែលមានបុរាណឡើងវិញនៃចុងបញ្ចប់នៃលោកិយ។

ព្រះគ្រីស្ទមានព្រះបន្ទូលថា «ក្នុងកែវបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរ
ពីព្រះវាង្សយើង ហើយគ្រូចៀករបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរ ពីព្រះវាង្សគាប់ព្ន។
ដូច្នេះ ខ្ញុំប្រាប់អ្នករាល់គ្នាជាប្រាកដថា មានហោរាជាច្រើន
និងមនុស្សសុចរិតជាច្រើន មានបុរាណចង្វាក់យើងអ្វីៗដែលអ្នករាល់គ្នាបានឃើញ
តម្លៃនៃយើង ហើយចង់ឮអ្វីៗដែលអ្នករាល់គ្នាបានឮ តម្លៃនៃយើង» [Matthew
13:16, 17]។ មានពរហើយ
ក្នុងកែវទាំងឡាយដែលមានយើងអ្វីៗដែលគ្រូបានឃើញនៅក្នុងឆ្នាំ 1843 និង 1844។

“សារនេះគ្រូបានប្រទានហើយ។
ហើយមិនគួរមានការពន្យារពេលក្នុងការប្រកាសសារនេះមុននឹងទៀតឡើយ
ដូច្នេះនិមិត្តរូបនៃមួយកាលកំពុងតែបែកបាក់ពេញហើយ;
កិច្ចការបញ្ចប់គ្រូតែម្នាក់ឯង កិច្ចការដ៏ធំមួយនឹងគ្រូសម្រេចក្នុងរយៈពេលខ្លី។
មិនយូរប៉ុន្មាន សារមួយនឹងគ្រូបានប្រទានតាមការតែងតាំងរបស់ព្រះ
ដែលនឹងពង្រីកឡើងទៅជាសម្រកដ៏ខ្ពស់។ បន្ទាប់មក
ដានីយ៍នឹងឈរនៅក្នុងចំណីកែវបស់គាត់ ដើម្បីបិទគ្រប់ទីបន្ទាប់របស់គាត់។”
Manuscript Releases, volume 21, 437.

អ្វីៗដែលមនុស្សសុចរិត (យ៉ូហាន) និងសហអ្នកបម្រើរបស់ពួកគេ (ទេវតា) បុរាណចង្វាក់យើង
គឺជាការសម្រេចបំពេញចុងក្រោយនៃម្យ៉ាងក្នុងអំណាចអធិបតី
នៃចុងបញ្ចប់នៃអាជីវិតស្នេហា ពេលដែលដំណើរនៃជីវិតគ្រូបានបំភ្លឺដោយសិរីល្អរបស់ព្រះ។
ការបង្ហាញអំណាចចុងក្រោយនេះ ក្នុងភូមិចុងក្រោយ
គ្រូបាននាំមកដោយការបើកគ្រាន់ពីរណៈរបស់ព្រះយស្មើគ្រីស្ទ។

អំពីសេចក្តីសង្កត់នោះនោះ ពួកហោរាដែលបានទាយទុកជាមុនអំពីព្រះគុណ
ដែលគ្រូមកដល់អ្នករាល់គ្នា មានស្រងែក និងសិរីល្អអង្គក្រោយយ៉ាងខ្ពស់សាហា
ដោយស្រងែកថា ពេលណា ឬជាពេលវេលាបែបណា ដែលព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះគ្រីស្ទ
ដែលស្ថិតនៅក្នុងពួកគេ មានបញ្ញត្តិថា
នៃពេលវេលាដែលបានផ្តើមនូវទុកជាមុនអំពីការរងទុក្ខរបស់ព្រះគ្រីស្ទ និងអំពីសិរីល្អ
ដែលនឹងមកតាមក្រោយ។ ដល់ពួកគេ មានការបើកសម្រាប់ដៃថា
មិនមែនសម្រាប់ខ្លួនពួកគេទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់យើងវិញ
ដែលពួកគេបានបម្រើការទាំងនេះ គឺជាការទាំងនោះ ដែលឥឡូវនេះ
មានគ្រូរាយការណ៍ដល់អ្នករាល់គ្នា
ដោយពួកអ្នកដែលបានប្រកាសដំណឹងល្អដល់អ្នករាល់គ្នា
ដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ដែលបានចាត់ចុះមកពីស្ថានសួគ៌ គឺជាការទាំងនោះ
ដែលពួកទេវតាបុរាណចង្វាក់ពិនិត្យមើល។ ដូច្នេះ
ចូររក្សាភ័យខ្លាចនៃកែវបស់អ្នករាល់គ្នា ចូរមានចិត្តតម្រង់
ហើយសង្ឃឹមថាដល់ចុងបំផុតនៃព្រះគុណ ដែលនឹងគ្រូនាំមកដល់អ្នករាល់គ្នា
នៅក្នុងការបើកសម្រាប់ដៃនៃព្រះយស្មើគ្រីស្ទ។ ១ ពេត្រូវ ១:១០-១៣។

ពួកហោរា បុរសសុចរិត និងទេវតាទាំងឡាយ មានបុរាណចង្វាក់រស់នៅក្នុងសម័យកាលដែល
«ព្រះគុណ» ឬអំណាចរបស់ព្រះ

គួរឲ្យមានចាក់ទម្រង់ចេញក្នុងអំឡុងពេលនៃការបំពេញចុងក្រោយនៃ
«សម្បត្តិកណ្តាលអធិបត្តិ»។ «ព្រះគុណ» នោះ ដល់ជាអំណាចចូលប្រែឱ្យរស់ពីរូប
គួរឲ្យមាននាំមកដល់មនុស្ស នៅពេលសេចក្តីជីវិតនេះនៃព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទគួរឲ្យមានបរិក្ខារ
សាតាំងដឹងថា

មធ្យោបាយសម្រាប់បញ្ចូលនូវអំណាចចូលប្រែឱ្យរស់ពីរូបនេះទៅកាន់បុរាណសក្ការបស់ទ្រង់
គឺគួរឲ្យមានសម្រេចឡើងតាមរយៈសារដល់គួរឲ្យមានបរិក្ខារនៅក្នុងគម្ពីរវិវរណៈ
ហេតុនេះហើយមានជាងការខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតរបស់វា
ដើម្បីបង្កការកាន់ច្រឡំ ទប់ស្កាត់ និងហាងបិទពន្លឺដល់មាននៅក្នុងគម្ពីរវិវរណៈ។
ពន្លឺនោះ មិនមែនគ្រាន់តែជាការកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃបុរសនៃអំពើហិង្សាប៉ុណ្ណោះទេ
ដុំបិតសេចក្តីពិតនោះ
គួរឲ្យមានកត់ត្រាបញ្ជាក់យ៉ាងពេញលេញចំពោះអ្នកកែប្រែប្រែប្រួលស្ថានភាពទាំងអស់
កាលពីជាច្រើនសតវត្សមុន។

ខ្ញុំឲ្យមាននៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណនៃចុងក្រោយនៃអម្បាល
ហើយមានព្រលឹងដ៏ធំមួយនៅខាងក្រោយខ្ញុំ ដូចជាសំឡេងក្រវ៉ា ប្រាប់ថា៖
ខ្ញុំជាអាល់ហ្វា និងអូមេហ្គា ជាដើម និងជាចុង; ហើយអ្វីដែលអ្នកយើង
នោះចូរសរសេរក្នុងសៀវភៅមួយ
ហើយផ្សព្វផ្សាយទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរដែលនៅអាស៊ី គឺទៅកាន់អភេស្តេរ និងសូមីរណា
និងព្រើត្រាម៉ុស និងជាទីរ៉ា និងស៊ីរីឌីស និងភីឡាដេលែភា និងឡៅឌីស។
រួចខ្ញុំក៏បំរើទៅមើលសំឡេងដែលមានមានបន្ទូលមកកាន់ខ្ញុំ។
ហើយកាលដែលខ្ញុំបំរើហើយ នោះខ្ញុំឲ្យមានយើងចងកៀងមាសប្រាំពីរ;
ហើយនៅកណ្តាលដើមចងកៀងទាំងប្រាំពីរ មានមន្ត្រីដូចជាបុគ្គលមនុស្ស
ពាក់ព័ន្ធនឹងដល់ដើម ហើយក្រវ៉ាត់នៅក្នុងឡងដោយខ្ពស់ក្រវ៉ាត់មាស។ ព្រះសិរ
និងព្រះកេសារបស់ទ្រង់សង្ខេបចោមចៀម សង្ខេបព្រិល;
ហើយព្រះនក្សេរបស់ទ្រង់ដូចជាអណ្តាតក្នុងដៃ;
ហើយព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់ដូចជាដុំឈើ ដូចជាមានដុំក្នុងនៅក្នុងឡ;
ហើយព្រះសូរសៀងរបស់ទ្រង់ដូចជាសំឡេងទឹកជាច្រើន។
ហើយទ្រង់មានផ្កាយប្រាំពីរនៅក្នុងព្រះហស្តស្តាំរបស់ទ្រង់;
ហើយចេញពីព្រះឱស្សរបស់ទ្រង់មានដាវមុខពីរមុតស្បូចមួយ;
ហើយព្រះភក្ត្ររបស់ទ្រង់ដូចជាព្រះអាទិត្យដែលភ្លឺក្នុងកម្ពុជារបស់វា។
ហើយកាលដែលខ្ញុំឲ្យមានយើងទ្រង់
នោះខ្ញុំក៏ដួលនៅព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់ដូចជាមនុស្សសុលាប។
ហើយទ្រង់មានដាក់ព្រះហស្តស្តាំរបស់ទ្រង់មកលើខ្ញុំ
ដោយមានបន្ទូលមកកាន់ខ្ញុំថា៖ កុំខ្មាចឡើយ; ខ្ញុំជាដើម និងជាចុង;
ខ្ញុំជាអង្គដែលមានព្រះជន្មរស់ ហើយមានសុលាប; ហើយមើលចុះ
ខ្ញុំមានព្រះជន្មរស់នៅអស់កល្បបដានិច្ច អាម៉ែន; ហើយមានកូនសោនស្តែចាននរក
និងនៃសេចក្តីសុលាប។ ដូច្នេះ ចូរសរសេរអំពីការទាំងឡាយដែលអ្នកមានយើង
ហើយការទាំងឡាយដែលមាននៅឥឡូវនេះ
និងការទាំងឡាយដែលនឹងកើតឡើងបន្តទាប់ពីនេះ។ វិវរណៈ 1:10-19។

នៅខណៈដែលអាដវនេទីស្ថិតានុក្រឹតិសាស្ត្រ «historicism»
ពួកគេបានទទួលស្គាល់ថា ព្រះវិហារទាំងអស់នៅក្នុងវិវរណៈ ២ និង ៣
គួរឲ្យមានជុំវិញដើមដងទៀតនៅក្នុងព្រះវិហារចុងក្រោយ។ ជាអកុសល
នៅចុងសតវត្សទី១៥បុរាណ

សាតាំងកំពុងបិទគុនកែរបស់អាដរនេទីសុត្យចន្តរោហិយចំពោះវិធីសាស្ត្រប្រតិបត្តិការ
ការការពាររបស់វា និងការអនុវត្តតាម
ដោយសារទាំងនេះជាផ្នែកនៃការខិតខំយល់ដឹងអំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ ក្នុងនាមជា
«អ្នកកាន់ទុកសច្ចក្សីពិតជំនុំព្រៃយាករណ៍»។
ទោះបីជាវិធីសាស្ត្រនេះកំពុងត្រូវបានដាក់មួយឡើងវិញក្នុងអាដរនេទីសុត្យចន្តរោហិយ
ក៏ដោយតែមិនអនុវត្តខុសពីការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រប្រតិបត្តិការនោះទេ។
យើងប្រើសៀវភៅ Story of the Seer of Patmos ជាសាក្សីបញ្ជាក់ដល់ការពិតថា
ការយកព្រះវិហារទាំងអស់មកអនុវត្តចំពោះបុរេត្ថិសាស្ត្ររបស់ឡាវឌីស
គឺជាការអនុវត្តតាមយាករណ៍ដែលត្រឹមត្រូវ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាឧទាហរណ៍ពីសៀវភៅនេះ
ដែលបញ្ជាក់ចំណុចដែលខ្ញុំកំពុងសង្កេតឃើញ។

«គួរចងចាំថា ដូចជាបទពិសោធន៍របស់ក្រុងអេសេស្យែរ សូមីរណា និងព្រះគម្ពីរ
នឹងត្រូវបានកើតឡើងមុនពេលទៀតនៃក្នុងក្រុមជំនុំព្រៃយាករណ៍
មុនការយាងមកដល់កិច្ចការរបស់ព្រះគ្រីស្ទ ដូចនោះដែរ បុរេត្ថិសាស្ត្ររបស់ឡាវឌីស
នឹងមានគំរូស្រដៀងគ្នារបស់វា នៅក្នុងជំនាន់ចុងក្រោយ»។ Stephen N. Haskell,
Story of the Seer of Patmos, 69.

ហេតុអ្វីបានជាអ្នកបង្ហាញយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា បទពិសោធន៍របស់ពួកជំនុំព្រៃយាករណ៍
ត្រូវបានកើតឡើងមុនពេលទៀត ឬដូចដែលគាត់បាននិយាយថា
«នឹងមានគំរូស្រដៀងគ្នារបស់វានៅក្នុងជំនាន់ចុងក្រោយ»។

«គាត់បានអនុវត្តការសាកល្បងនេះ
ប៉ុន្តែអ្វីៗទាំងអស់បានចងអុលបង្ហាញទៅមុខដល់ឆ្នាំ 1843
ថាជាពេលវេលាដែលលោកយកគំរូនៃទទួលស្តាប់គម្ពីរព្រះអង្គសង្កេតនេះរបស់ខ្លួន។
សូមកត់សម្គាល់ប្រជាជននៅពេលការយាងមកដល់កិច្ចការរបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ត្រូវបានផ្ទេរឱ្យកើតឡើងមុនពេលទៀត»។ Stephen N. Haskell, Story of the
Seer of Patmos, 75.

ហេតុអ្វីបានជា បានកំពុងនិយាយអំពីវិលលឿម មីលលឿម ដែលបានកំណត់ឆ្នាំ 1843
ថាជាពេលវេលាដែលការយាងមកដល់កិច្ចការរបស់ព្រះគ្រីស្ទ ហើយបានបញ្ជាក់ថា
សូមកត់សម្គាល់ការយាងមកដល់កិច្ចការ
ត្រូវបានផ្ទេរឱ្យកើតឡើងមុនពេលទៀតនៃក្នុងសម័យរបស់ពួកមីលលឿមតែ។ ហេតុអ្វីបានជា
ត្រឹមត្រូវ ហើយបុរេសុរិវិភាគ ក៏បញ្ជាក់ផងដែរថា មីលលឿម ខ្លួនឯង ត្រូវបានកំណត់ដោយ
យ៉ូហាន ហាទីសុ។

«ដូចដែលយ៉ូហានហាទីសុបានប្រកាសជាមុនអំពីការយាងមកដល់កិច្ចការរបស់ព្រះយេស៊ូ
ហើយបានរៀបចំផ្សេងៗសម្រាប់ការយាងមករបស់ទ្រង់ នោះវិលយាម មីឡឺវ
នឹងអស់អ្នកដែលបានបង្កើតជាមួយគាត់
ក៏បានប្រកាសអំពីការយាងមកដល់កិច្ចការរបស់ព្រះរាជបុត្រានៃព្រះដទៃ»។ Early Writings,
229.

ហេតុអ្វីបានជា ថ្ងៃទាំងនេះបានកំណត់សម្គាល់ថា ក្នុងអំឡុងបុរេត្ថិសាស្ត្ររបស់ Pergamos
(ព្រះវិហារទីបី ដែលកំណត់ឱ្យការសម្របសម្រួលរបស់សាសនាគ្រីស្ទជាមួយនឹងការថយចុះនៃ
រក្សាស្រមៃកុលាយ) បុរេត្ថិសាស្ត្ររបស់ Sardis ព្រះវិហារទីបួន ត្រូវបានផ្ទេរឱ្យកើតឡើងមុនពេលទៀត។

«មានគុរាមួយក្នុងបុរេវត្តសាស្ត្ររបស់ Pergamos ដដែលសាសនាគ្រីស្ទមានគិតថា សាសនាហោរាមានសុលាប័ហ៍ហើយ; ប៉ុន្តែ តាមពិត សាសនាដដែលមើលទៅដូចជាកូរ៉េមានយកឈ្នះនោះ មានឈ្នះវិញ។ សាសនាហោរាដដែលមានទទួលបុណ្យយុទ្ធមុជទឹក មានឈ្នះចូលមកក្នុងពុរវិហារ។ ក្នុងសម័យរបស់ Sardis បុរេវត្តសាស្ត្រនេះត្រូវបានផ្ទេរឱ្យដឹងមុតងទៀត»។ Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 75, 76.

សាឌីសជាពុរវិហារនៃការកែច្នៃម្តង ដដែលមានភ្នាក់ងារឡើង ហើយតវ៉ាប្រឆាំងនឹងការបំភាន់ក្នុងក្រុមរបស់សាតាំងនៅក្នុងសមុតចេហ្គាប ប៉ុន្តែមុនពេលកិច្ចការរបស់ពួកគេបានបញ្ចប់ ពួកគេបានចាប់ផ្តើមត្រឡប់ទៅក្នុងរូបវិញ្ញាណហើយ។ ពួកគេគិតដូចជាពុរវិហារនៅពេលហ៊ុតមុស្តា អំណាចសមុតចេហ្គាបមានសុលាប័ហ៍ហើយ ប៉ុន្តែតាមពិត វានៅតែមោឃធីតា។ ហេតុអ្វីបានជាពួកគេសង្ស័យថា លើពុរវិហារសំណង់ចុងក្រោយ មាន «ការសម្លឹងដដែលមានបុរមូលផ្តុំមកពីគ្រប់យុគសម័យកន្លងមក» ភូលីចាំង។

«លើក្រុមជំនុំចុងក្រោយនេះ—គឺសំណង់ដដែលនៅសល់—ពន្យល់សម្លឹងដដែលមានបុរមូលផ្តុំ ពីគ្រប់យុគសម័យកន្លងមកទាំងអស់ កំពុងភូលីចាំងមកលើវា» Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 69.

ឧញ្ញមិនកំពុងស្មន់ថា Haskell បានយល់ឃើញថា បុរេវត្តសាស្ត្រដដែលរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់ ដដែលត្រូវបានគំរោងដោយក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ ក៏បានបំពេញក្នុងបុរេវត្តសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្តារ៉ាអែលបុរាណផងដែរនោះទេ ប៉ុន្តែពិតប្រាកដណាស់ គាត់គាំទ្រសេចក្តីពិតនោះ នៅពេលដដែលគាត់សរសេរថា “រសម្លឹងដដែលមានបុរមូលផ្តុំទាំងអស់នៃយុគសម័យកន្លងមក” “បញ្ចប់ពេញពន្លឺ” មកលើ “ក្រុមជំនុំចុងក្រោយ”។ អ៊ីស្តារ៉ាអែលបុរាណត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុង “រសម្លឹង” “យុគសម័យកន្លងមក” នោះ។ ហើយនោះបើជាគាត់គាំទ្រគោលការណ៍ដដែលចាំបាច់សម្រាប់ ការទទួលស្គាល់និមិត្តសញ្ញានៃក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ នៅក្នុងបុរេវត្តសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្តារ៉ាអែលបុរាណក៏ដោយ ក៏ឧញ្ញមិនប្រាកដថា គាត់បានយល់ឃើញយ៉ាងដូចគ្នាទៅប៉ុណ្ណា អំពីការប្រៀបធៀបនៃត្រូវបានគំរោងនៅក្នុងនិមិត្តសញ្ញាទាំងនោះ។ ឧញ្ញក៏ប្រាកដដែរថា គាត់មិនបានយល់ឃើញទិដ្ឋភាពមួយទៀតដដែលសំខាន់ជាងនេះនៃបុរេវត្ត សាស្ត្រដដែលត្រូវបានគំរោងដោយក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ គឺជាទិដ្ឋភាពដដែលយើងកំពុងនាំទៅដល់។

យើងនឹងលើកយកសេចក្តីពិតនេះមកពិភាក្សានៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់របស់យើង។